

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI ¹⁾

z dnia 2012 r.

w sprawie ograniczeń produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie oraz wprowadzania do obrotu lub stosowania wyrobów zawierających takie substancje lub mieszaniny ^{2), 3)}

Na podstawie art. 26 ust 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Rozporządzenie określa ograniczenia:

- 1) produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie;
- 2) wprowadzania do obrotu lub stosowania wyrobów zawierających substancje niebezpieczne, mieszaniny niebezpieczne, substancje stwarzające zagrożenie lub mieszaniny stwarzające zagrożenie.

2. Przepisy rozporządzenia nie dotyczą wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin niebezpiecznych, substancji i mieszanin stwarzających zagrożenie w celu prowadzenia badań naukowych i rozwojowych lub przeprowadzania analiz chemicznych, a także ich stosowania w tych dziedzinach, o ile rozporządzenie nie stanowi inaczej.

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 248, poz. 1478).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają częściowo dyrektywę Rady 98/24/WE z dnia 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy (czternasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. WE L 131 z 5.05.1998, str. 11; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 3, str. 279).

³⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu pod numerem, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża dyrektywę 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, str.37, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337, z późn.zm.).

§ 2.1. Zakazuje się produkcji: 4-nitrobifenylu (CAS 92-93-3) oraz 2-naftyloaminy (CAS 91-59-8), benzydyny (CAS 92-87-5), bifenylo-4-aminy (CAS 92-67-1) i ich soli jako substancji w postaci własnej lub substancji wchodzącej w skład innej substancji lub w mieszaninach, w stężeniu równym lub większym niż 0,1 %, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Produkcja, obrót lub stosowanie do celów badań naukowych i rozwojowych 4-nitrobifenylu (CAS 92-93-3) oraz 2-naftyloaminy (CAS 91-59-8), benzydyny (CAS 92-87-5), bifenylo-4-aminy (CAS 92-67-1) i ich soli w postaci własnej lub w mieszaninach, może nastąpić, jeżeli przed zastosowaniem stosujący wymienione substancje lub mieszaniny je zawierające, przedstawi właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu lub właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji następujące informacje:

- 1) uzasadnienie stosowania;
- 2) ilość substancji lub mieszaniny stosowanej w ciągu roku;
- 3) sposób stosowania;
- 4) liczbę osób, które mogą być narażone na działanie substancji lub mieszaniny;
- 5) środki bezpieczeństwa i działania organizacyjne przewidziane dla ochrony zdrowia pracowników.

§ 3. 1. Zakazuje się stosowania białego (żółtego) fosforu do produkcji zapalek.

2. Zakazuje się wprowadzania do obrotu lub stosowania zapalek zawierających biały (żółty) fosfor na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia⁴⁾.

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM
PRAWNYM I REDAKCYJNYM
KIEROWAŁY
Departamentem Prawnym
Monika Studzińska
Zastępca Dyrektora
radca prawny

MINISTER GOSPODARKI

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów oraz zawierających je produktów (Dz. U. Nr 168, poz. 1762, z 2005 r. Nr 39, poz. 372, z 2006 r. Nr 127, poz. 887 i Nr 239, poz. 1731, z 2007 r. Nr 1, poz. 1 i Nr 116, poz. 806 oraz z 2008 r. Nr 190, poz. 1163), które utraciło moc z dniem 1 czerwca 2010 r., zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 20, poz. 106).

UZASADNIENIE

Celem projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki w *sprawie ograniczeń produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie oraz wprowadzania do obrotu lub stosowania wyrobów zawierających takie substancje lub mieszaniny* jest realizacja upoważnienia dla Ministra Gospodarki zawartego w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. *o substancjach chemicznych i ich mieszaninach* (Dz. U. Nr 63, poz. 322). Projekt rozporządzenia przygotowany został na wniosek Ministra Zdrowia z dnia 14 lipca 2011 r.

Przedmiotowy projekt był poprzedzony rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. w *sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów* (Dz.U. Nr 168, poz. 1762, z późn. zm.), które na podstawie art. 12 ust.1 ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 20, poz. 106) zostało utrzymane w mocy nie dłużej niż do dnia 1 czerwca 2010 r. Rozporządzenie to wdrażało dyrektywę Rady z 27 lipca 1976 r. w *sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowaniu niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych (76/769/EWG)* (Dz. Urz. WE L 262 z dn. 27.09.1976 r. z późn. zm.). Wygaśnięcie obowiązywania rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. wynika z faktu uchylenia z dniem 1 czerwca 2009 r. dyrektywy 76/769/EWG. Ograniczenia i zakazy określone w uchylonej dyrektywie 76/769/EWG (a więc również w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r.) zostały zawarte w przepisach art. 67 oraz załącznika XVII rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w *sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE* (Dz.Urz. UE L 396 z 30.12.2006r., str. 1, z późn. zm.). Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 obowiązuje bezpośrednio w państwach członkowskich i nie wymaga osobnego wdrożenia.

Przepisy rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 552/2009 z dnia 22 czerwca 2009r. (Dz.Urz.

UE L 164 z 26.06.2009 r.) w pkt. 12 – 15 dotyczą zakazu wprowadzania do obrotu i stosowania substancji wymienionych w załączniku III dyrektywy 98/24/WE jako substancji lub w mieszaninach powyżej określonych stężeń.

Jednocześnie, z uwagi na zawarte w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U. Nr 168, poz. 1762, z późn. zm.) przepisy wdrażające niektóre postanowienia dyrektywy 98/24/WE z dnia 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy (czternasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) oraz w związku ze stwierdzeniem, iż produkcja oraz stosowanie bez ograniczeń do celów badań naukowych i rozwojowych 4-nitrobifenylu oraz 2-naftyloaminy, benzydyny, bifenylu-4-aminy i ich soli w postaci własnej lub w mieszaninach stwarza nieuzasadnione ryzyko dla zdrowia człowieka lub środowiska, przepisy te należało utrzymać w nowym rozporządzeniu. W celu doprecyzowania przepisów §2 ust. 2 wprowadzono zapis określony w ust. 1 wdrażający przepisy załącznika III dyrektywy 98/24/WE.

Ponadto, celem projektu rozporządzenia jest wprowadzenie do polskiego porządku prawnego postanowień Konwencji Międzynarodowej o zakazie używania białego (żółtego) fosforu przy wyrobie zapalek, podpisanej w Bernie 26 września 1906 r. zgodnie z oświadczeniem rządowym o przystąpieniu Polski do konwencji międzynarodowej o zakazie używania białego (żółtego) fosforu przy wyrobie zapalek (Dz. U. z 1922 r., Nr 19, poz. 159), w którym rząd polski zobowiązał się do wypełnienia postanowień tego aktu. Postanowienia Konwencji Międzynarodowej zostały wdrożone rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 roku o zakazie używania białego i żółtego fosforu przy wyrobie przedmiotów zapalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 380). Rozporządzenie zawierało przepisy wykraczające poza zakres regulowany w konwencji i w tym zakresie były one sprzeczne z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej, zakazywały one bowiem używania białego (żółtego) fosforu nie tylko przy wyrobie zapalek, ale przy wyrobie przedmiotów zapalnych. Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych z 11 stycznia 2001 r. (Dz.U. Nr 11, poz. 84), w art. 44 uchyliła powyższe rozporządzenie z zamiarem włączenia jego przepisów, w zakresie dotyczącym tylko zakazu używania białego (żółtego) fosforu w zapalkach, do polskiego porządku prawnego w innym akcie. Mając na uwadze konieczność wprowadzenia postanowień konwencji w Polsce, w rozporządzeniu dodano § 3

zawierający przepisy dotyczące zakazu produkcji i wprowadzania do obrotu zapalek zawierających biały (żółty) fosfor.

Projekt rozporządzenia nie wprowadza zatem nowych ograniczeń i zakazów. Proponowane ograniczenia obowiązywały już na mocy uchylonych rozporządzeń: Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U. Nr 168, poz. 1762, z późn. zm.) oraz Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 roku o zakazie używania białego i żółtego fosforu przy wyrobie przedmiotów zapalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 380).

Projekt rozporządzenia zawiera przepisy techniczne i podlega notyfikacji zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz.U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podstawą opracowania projektu *rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie ograniczeń produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie oraz wprowadzania do obrotu lub stosowania wyrobów zawierających takie substancje lub mieszaniny* jest realizacja upoważnienia dla Ministra Gospodarki zawartego w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322).

Projekt rozporządzenia nie wprowadza nowych ograniczeń i zakazów. Proponowane ograniczenia obowiązywały już na mocy uchylonych rozporządzeń: Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. *w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów* (Dz.U. Nr 168, poz. 1762, z późn. zm.) oraz Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 roku *o zakazie używania białego i żółtego fosforu przy wyrobie przedmiotów zapalnych* (Dz. U. Nr 43, poz. 380).

1. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana regulacja.

Projekt rozporządzenia dotyczy podmiotów produkujących, wprowadzających do obrotu lub stosujących substancje niebezpieczne, mieszaniny niebezpieczne, substancje stwarzające zagrożenie lub mieszaniny stwarzające zagrożenie: producentów, importerów, użytkowników, a także organów nadzoru. W trakcie przygotowywania projektu rozporządzenia oraz weryfikacji danych na temat ewentualnej liczby podmiotów produkujących, wprowadzających do obrotu lub stosujących przedmiotowe substancje i mieszaniny, posłużono się bazą danych prowadzoną w Biurze do Spraw Substancji Chemicznych. W bazie tej na podstawie art. 15 ustawy z 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. Nr 63, poz. 322) gromadzone są informacje na temat podmiotów wytwarzających lub sprowadzających z za granicy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mieszaninę niebezpieczną lub stwarzającą zagrożenie. Wg. danych z tej bazy, w Polsce nie funkcjonują podmioty wytwarzające lub sprowadzające ww. mieszaniny. Baza danych nie obejmuje podmiotów stosujących te substancje, Ministerstwo Gospodarki nie ma więc wiarygodnej informacji na temat liczby tych podmiotów.

2. Konsultacje społeczne.

W celu przygotowania oceny skutków regulacji, założenia do projektu, w październiku 2011 roku, przekazane zostały do konsultacji następującym podmiotom:

- 1) Biuro do Spraw Substancji Chemicznych;
- 2) Fundacja Plastics Europe Polska;
- 3) Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;
- 4) Główny Inspektorat Sanitarny;
- 5) Instytut Chemii Przemysłowej;
- 6) Instytut Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników;
- 7) Instytut Ochrony Środowiska;
- 8) Instytut Przemysłu Organicznego;
- 9) Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych;
- 10) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 11) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 12) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 13) Polska Izba Przemysłu Farmaceutycznego i Wyrobów Medycznych;
- 14) Polska Izba Przemysłu Chemicznego;
- 15) Polskie Stowarzyszenie Producentów Kosmetyków i Środków Czystości;
- 16) Polski Związek Przetwórców Tworzyw Sztucznych;
- 17) Polski Związek Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego;
- 18) Polski Związek Przemysłu Kosmetycznego;
- 19) Stowarzyszenie Papierników Polskich;
- 20) Związek Pracodawców „Polskie Szkło”;
- 21) Fabryka Zapalek Czechowice” S.A.

W trakcie konsultacji nie zgłoszono uwag.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowana regulacja nie wpłynie na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Projektowana regulacja nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia nie wpłyną na konkurencyjność gospodarki, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na sytuację i rozwój regionów.